

Ijsvissen op Scandinavische snoeken...

Op het gebied van roofvissen is voor oud-marinier Evert Oostdam geen uitdaging te groot. In eigen land gaat hij veelvuldig op pad om de roofvis te belagen. Maar voor hetzelfde geld vind je Oostdam in exotische oorden om daar hardvechtende zeevissen te lijf te gaan. In deze winterse aflevering van ons magazine gaan we echter met hem op jacht naar ijskoude snoeken in Zweden...

Ijsvissen is niet echt iets Hollands. Onze winters zijn van dien aard dat één of twee weken strenge vorst meestal niet de gewenste ijsdikte geeft om er op te lopen, laat staan te vissen. Vandaar dat ijsvissen ook niet echt een

typische 'Hollandse visserij' is. Maar dat het erg leuk is om te doen weet ik inmiddels uit eigen ervaring, al zul je er wel voor naar het buitenland moeten.

Nederlanders zijn van nature vaak wat eigenwijs. Wij hoeven geen gids

want wij kunnen het allemaal zelf wel uitvinden. Ik zal je vertellen dat een visgids op het gebied van ijsvissen bijna onmisbaar is. Je hebt een bepaalde uitrusting nodig die je sowieso niet kunt meenemen in een vliegtuig. Denk hierbij aan: slee

Een heel uitzonderlijke manier van snoekvissen, waarbij zeker niet is uitgesloten dat ook de grotere exemplaren 'boven ijs' komen.

In zulke omstandigheden is een goede visgids, het halve werk. Waar moet je anders in vredesnaam beginnen?

(om je spullen te vervoeren), ijsboor, hengels, etc. Mocht je gaan ijsvissen in bijvoorbeeld Scandinavië dan zijn al deze materialen meestal bij de prijs van de visgids inbegrepen. Zo'n gids levert niet alleen zijn diensten maar verzorgt dus ook de materialen. En de echte topgidsen verzorgen vaak ook de lunch op het ijs!

VOORBEREIDING

Mijn eerste ervaringen met ijsvissen waren in de jaren '80 toen ik als marinier vaak in de arctische gebieden zat voor wintertraining. Met enkele collega-visser gingen we er dan op uit met een kettingzaag om een wak te zagen en vervolgens te gaan vissen. Verder werd het een kwestie van een beetje experimenteren en uitvogelen om zodoende wat vissen proberen te vangen. Veel kennis en informatie was er echter nog niet echt in die jaren. Meer recentelijk heb ik ook vaak op het ijs gestaan en mooie snoeken gevangen, en als gezegd was dit altijd onder leiding van een gids. Mijn ervaringen voor wat betreft het ijsvissen liggen voornamelijk in Zweden. Enkele goede gidsen waar ik prima ervaringen mee heb zijn onder andere: Jessica Dolk, Andy van Assema, Martin Elversson en Danne Persson. Allemaal uitstekende gidsen met veel ervaring. Hoe ziet dit ijsvissen er nu eigenlijk uit? Gebruikelijk is dat je de avond voorafgaand aan de eerste visdag

instructies krijgt. Eén van de allerbelangrijkste dingen die daar besproken worden is het weer. Je vist in een koude omgeving met temperaturen van vaak ver onder het vriespunt. Belangrijk om te weten is dus uit welke richting de wind komt (om eventuele beschutting te zoeken) en welke beschermende kleding neem je zoal mee? Ook de conditie van het ijs is een terugkerend onderwerp van gesprek. Hoe dik is het ijs? Bestaat er kans om er doorheen te zakken? Hierbij wordt steevast de ijspriem een vast onderdeel van je persoonlijke uitrusting. Zak je eenmaal door het ijs dan kun je jezelf met behulp van de priem er weer uittrekken. Ligt er water op het ijs? Dan zijn spikes onder je schoen weer erg handig. Je moet immers wel eens naar je hengel rennen bij een aanbeet...

AASVISSEN

Wanneer al deze zaken zijn besproken neemt de gids je mee naar het water. Vaak weet hij de beste spots, boven diep water óf juist heel ondiep. Ik heb onder het ijs snoek gevangen waar nog geen meter water stond, maar ook boven 20 meter diep water ving ik vis... Je kunt deze wakvisserij het beste vergelijken met doodaaissen op snoek. Het grote verschil is dat je nu niet op afstand vist, maar loodrecht naar beneden op je stek. Afhankelijk van de waterdiepte vis je heel dicht onder het ijs, zelfs op grote

diepte, of juist tegen de bodem aan. De beste resultaten behaalde ik altijd met aasvissen. Ook nu komt de visgids weer om de hoek kijken, want waar haal je midden in de winter je

Een statische visserij, maar met wat geluk meer dan voldoende actie.

Korte hengels en mobiliteit zijn kenmerkend voor deze visserij.

aasvis vandaan? Even met de vaste hengel wat vis vangen is natuurlijk uitgesloten! Uiteraard kun je met kunstaas ook aan de slag, daarmee valt bijvoorbeeld heel goed baars te vangen. Alleen om goed snoek te vangen is aasvis bijna een must. Let op, ook in Scandinavië is het niet toegestaan om met levende aasvissen te vissen; deze dienen dus dood aan-

geboden te moeten worden. De hengel die men gebruikt is veelal eenvoudig van aard. Dure merk-hengels worden hier in de regel niet gebruikt. Ook zijn de hengels een stuk korter dan wij gewend zijn. De 'snoekhengels' zijn veelal maar een meter lang. Langer is niet nodig omdat je toch recht onder je top staat te drillen. Een reel is wel aan te raden.

Deze zijn beter sneeuwvrij te houden en beter bestand tegen koude.

Ook wordt er bijna uitsluitend gebruik gemaakt van nylon in plaats van Dyneema lijnen. Daar je recht onder de top vist is een rekloze lijn niet noodzakelijk. Maar belangrijker is nog dat nylon lijn geen water opneemt. In extreme koude zal

BROEDERS IN PETRUS

Een gave visserij om samen met enkele visvrienden aan te gaan.

De lijn op spanning, de beetverklikker staat op scherp – vissen maar!

Dyneema – dat wel water opneemt – toch snel bevroren en/of stijf worden, wat de visserij uiteraard niet ten goede komt.

BOREN

Aangekomen op het ijs maak je eerst altijd een soort van basiskamp in een beschutte omgeving van wind en eventuele neerslag. Hier worden alle spullen en uitrusting uitgeladen. Vanuit deze positie ga je de hengels uitzetten. Meestal is het gebruikelijk dat je meerdere hengels plaatst. Dit

kan variëren van zo'n vijf tot wel 20 hengels aan toe! Uiteraard is dit afhankelijk van het aantal mensen waarmee je gaat vissen. De hengels krijgen een strategisch uitgekozen plaats, rekening houdend met taluds, diepte, en het aanbieden van een diep of juist ondiep aangeboden aasvis. Door de hengels op verschillende plaatsen te zetten, krijg je sneller een beeld waar de snoek actief is. Later kun je de hengels dus verplaatsen naar waar je de meeste aanbeten krijgt. Je vist altijd in kleine

openingen in het ijs. Deze ronde gaten verkrijg je door te boren. Deze ijsboren variëren van zo'n 20 tot 40 centimeter in diameter. Ik kies altijd voor een zo'n groot mogelijk gat, zodat ook een grotere snoek nog gemakkelijk valt te landen. Sommige gidsen boren met de hand, daar waar andere gebruik maken van een gemotoriseerde boor.

VISSEN MAAR!

Als alle gaten zijn geboord zet je met behulp van de slee alle hengels uit en worden de beetverklikkers geïnstalleerd. Wanneer alle hengels staan, kan het wachten gaan beginnen tot hopelijk de eerste aanbeten komen. Om de tijd op het ijs wat te veraangemen wordt er een vuurtje gemaakt om lekker op temperatuur te blijven. Op datzelfde vuur wordt er een worstje warm gemaakt of een lekker bakje koffie gezet. Alcohol wordt meestal niet meegenomen, daar alcohol en koude een slechte combinatie is!

De waker is een simpele dunne bladveer met daaraan een bolvormige waker. Deze waker is meestal oranje van kleur - steekt mooi af tegen de witte sneeuw - en dikwijls voorzien van een belletje. De aasvis zit aan de

Vanwege het kraanheldere water hebben de Zweedse snoeken vaak een fraaie donkere tekening.

takel en deze gaat dus het wak in. De beasde takel zinkt naar de gewenste diepte doordat de lijn is voorzien van een peerloodje met een gewicht tussen de 20 en 50 gram. Dit gewicht is afhankelijk van de gewenste diepte waar op gevist wordt en grootte van de aasvis. Indien de aasvis op de juiste diepte ligt wordt de lijn aan de waker vastgeklikt komt zo het geheel onder spanning te staan.

Bij een aanbeet trekt de vis de lijn strak en vervolgens vrij. Nu komt het verenstaal tot zijn recht en zal de waker los schieten en als een jaknikker op-en-neer bewegen. Indien de lijn doorloopt is het een kwestie van de lijn strak draaien en contact zoeken met de snoek. Bij contact sla je beheerst aan en kan het drillen beginnen. Tijdens de dril probeer je de lijn in het midden van het wak te houden om te voorkomen dat de lijn langs het ijs gaat schuren. De top van de hengel blijft daarbij ongeveer zo'n meter bij het wak vandaan om te voorkomen dat de gehaakte vis de hengel het wak intrekt. Meestal komt de snoekkop vanzelf door het gat omhoog wanneer de dril zijn einde nadert en dan kun je je vangst middels een kieuwgreep beetpakken. Gebruik bij het loslaten van de vis

een onthaakmat omdat je de vis beter niet over het ijs kunt laten terugglijden. Zo voorkom je beschadigingen aan de slijm laag.

SAMENVATTEND

Het ijsvissen is een leuke en gezellige bezigheid. In Scandinavië is ijsvissen vaak een sociale hapening dat met het hele gezin gedaan wordt. Je kunt het enigszins vergelijken met dood-aasvissen op snoek in eigen land, maar dan veel meer in een wintersportachtige omgeving. Maak echter bij voorkeur altijd gebruik van een gids, omdat deze de kennis, ervaring én benodigde materialen heeft. Ijsvissen is geweldig om te doen en mooie vangsten van grote vissen zijn zeker mogelijk. Ben je in de gelegenheid, dan moet je het zeker eens doen!

Evert Oostdam

IJSVISSEN

Wil jij ook eens op pad om te gaan ijsvissen in Zweden? Check dan de site van Cordes Travel:
www.cordestravel.nl

Zo kom je de winter wel door...

Inpakken én wegwezen!